

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Hétfő

195. szám.

Pest, october 30. 1848

Nem kell táblabíró politika.

A Marczius Tizenötödike politikai hirlap october—decemberi évnegyedre előfizetheti helyben egyedül a Kiadónál, 2 ft. 30 kr. postán mindennap borítékba küldve 3 ft. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben egyedül a Kiadónál s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hársabozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettetek.

Pest oct. 30.

Kossuth híres memorandumát Ivánka parancsnok vivé Windischgraczehez, ki arra rövidedon csak azt válaszolta: lázadókkal semmi közöm.

Jellacsich ezután a visszatérő parlamentairet elfogatta, okul adván, hogy a magyarok is ilyen formán fogták el Fligellit.

Az excusatio nem rossz, hanem egy hiba van benne. Fligellit Jellacsich Lamberghhez, egyik czimborájához s Waffnbruderjéhez küldötte, s nekünk őt elfogni harcsi jogaink közé tartozott, valamint Jellacsich is teljes joggal foghatta volna el Ivánkát, ha Kossuth őt például a bécsiakhoz küldötte volna.

Elvégre a dolog azonban jól ütött ki, Ivánka Windischgracze parancsára visszabocsátatott, s mint ezt a nádor gőzös tegnap érkezett kapitánya hírül hozá.

Seregeink benyomultak Austriába.

Egy meglehetősen hiteles hír szerint a magyar tábor tegnap este Bécs alatt, szemközt az ellenséggel, félhold alakjában von positiót, s mára támadólag készült munkálódni.

Ismételjük csak meglehetősen hír szerint, mint a közönség valószínűleg tapasztalhatta, nagyon rátartósak vagyunk arra, hogy a mit írunk, az ne legyen elhamarkodott tudósítás, s hogy annak valóságáról az olvasónak oka legyen meggyőződve lennie.

Reméljük azonban, hogy a nap folytán még hivatalos tudósítás is érkezendik, s mi olly hely-

zetben vagyunk, hogy arról magunknak első kézből tudomást szerezhetünk.

Azt is elmondhatjuk olvasóinknak, hogy az ellenség táborában a kedvetlenség, unalom s elégedetlenség a legnagyobb mértékben mutatkozik. Az ügy, mellyet azon sorokban védnek, egészen népszerűtlen, s csak keveseknek áll érdekében annak győzedelme. E mellett azt is belátja, még a köz ember is, hogy ha a reactio az első csatában győzne, az csak a harcot tenné végzetlenné. ellenkezőleg pedig egy democrata csatanyerés rövidebb idő alatt, mint azt a legvérmeseb reményűek hiszik, csendet, nyugalmat s biztossgot hoznának az egész birodalomra.

Rendezhetnénk dolgainkat úgy, miként tetszik, miként az a szabadságot s nemzeti függetlenséget leginkább biztosíthatná.

Pest oct. 30.

Hivatalos uton semmi fontosb tudósítást. Az utcákon azonban sok mindenféle csudálatos dolgokról hallhatni.

Ezek közül legkevesebb hitelt érdemelnek a gemérdek falragasztványok, mellyekben ugyan a legjobb szellem, de egyszersmind a tényekre nézve legkevesebb igazság foglal helyet.

Beszélik, hogy Sz. Tamás megadta magát. Ez elhamarkodott beszéd, de annyi igaz, hogy azon lázadó fészkek soká már nem tarthatja magát. A csajkások kerülete alkudozik, mert mióta Ausztriából pénz, fegyverbeli segítség nem érkezik, ottan minden az ellenkezőre fordul.

A torontáli seregben a szellem páratlan. Bernát Jósef kormány biztos ott éjjel napot egyé tön s mindent a legnagyobb eréllyel elkövetett, hogy ott a dolog a maga rendjén menjenek. Kitisztította a hadserget a schwarzgelbektől, a határozatlanokat megnyerte, a kétszínűeket, s alattomosokat pedig kiismerte. A sereg kicsin, de hatannyi-nak is megfelel. Nagy elismerést és méltánylatot érdemel a kormánybiztos azon buzgósága is, hogy a sereg főbb tisztjeivel magát folytonos érintkezésbe tevén, azokat a magyar ügy valódi állásáról, nemzet becsületes s szabad szellemü szándokairól híven felvilágosította.

Hanem csak azt az egyet szeretnők, hogy midőn mi seregeink páratlan lelkesedtségéről beszélünk, az olvasó azt olly értelembbe venné, mint azt a szó valódiilag jelenti.

A zágrábi német lap is ezt mondta a horvát seregekről. Csináltak tomérdek czíra phra-

sisokat, vagy hogy ha mi azon arányban, mellyben a mi seregeink különbek az ellenségéül, dícsérnők a magunk embereit, azt kellene mondanunk, hogy legutólsó vitáink is miad egy egy Toldi, Kinási, Bátori.

— Az Opposition német lap ma délelben egy új számot adott ki, mellyben egy levelet közöl a bécsiakról, szerinte a mult szerdán ütközet volt a bécsiak egy kirohanást próbáltak, s Windischgracze megverték. A bécsiaknak volt 300, az ellenségnek 1600 halottjuk.

— Perczel Mórnak Nugent seregeiből elfogott 1300 foglyai ma érkeztek meg a fővárosunkba.

Ki és miként büntetheti a királyt?

Előbbi cikkemben igyekeztem bebizonyítal az 1848. III. 1. §-ának jogtalanságát, a természet törvényeivől ellenkezését, most arról szólandok, hogy ki, és miként büntesse a királyt, ha ez a törvény korlátait áthágja.

Ki büntesse őt?

Az, ki ellen ő a bünt elkövette, kinek szabadságát, függetlenségét, jóllétét stb. aláadni igyekezett... a nép.

Itéljen a király felett, a souverain nép, melly minden hatalmat magában foglal, melly hadat kezdhet, vagy békét köthet, melly új törvényeket hozhat, már hozottakat eltörölhet, mellynek akaratának szentnek kell lenni, mint szent és csalhatatlan maga a nép, ő itéljen a hitszegő király felett.

A nép mindenható, és általános, nem lehet hatáskör, melly őt nem illetné.

De a népszáma igen nagy, és ezáltal alkalmazatlanná válik a birói kötelességek teljesítésére, itéletében egy könnyen egység sem lehet, azért itéljen a király felett azon testület, melly a népet képviseli, azaz a képviselő ház, melly annyi, mint a nép maga, melly a népet megszabadítani, ha kell, megboszulni, vezetetni alkottatott.

Az alsóházat illeti a király feletti itélet; az alsóház elegendő fel van hatalmazva; nála függetlenebb, fenségesebb tribunált egy vádlott sem választhat, és ha csak a király nem kíván pártjabe-licket = reac ionarius zsoldosokat, hogy igazsgot nyerjen, más birákat nem ohajthat magának.

Igaz, hogy ugyan azok lesznek vádlói és birói; de ha bár közönséges itélőszékeknel, mellyek alárendelt körükben a tévedhetésnek különös és személyes okokból ki vannak téve, a felhatalma-

zások elválasztatnak, és a vádlók nem hozhatnak egyszersmind ítéletet: még is nem szükséges az előrelátás a népek nagy tanácsában, mert az minden személyes érdekeken felül áll.

A nép nem csatlakozhatik és azok, kik őt képviselik, részesei mindenhatóságának és csallhatóságának.

Ha tehát a király az alkotmány ellen cselekszik, sérthetlenségének, mely amugy is absurdum, meg kell szűnni, így például nálunk elítélhető joggal a királyt, mert 1-ör az alkotmány nem kötheti meg a népsouveraluitást; és 2-ör mert a szerződés nem volt kölcsönös, azaz a király részéről soha sem tartatott meg, pedig valamely szerződés érvényességére máhatalan köllék a kölcsönösség és viszonyosság.

Es — még egyszer fémélem — valami írtóztatástól ostoba az, hogy az árulás büntetlenül maradjon.

A büntetésnek sokféle nevei vannak; a büntetést a bün nagyságához kell alkalmaztatni.

Itt van a letetés, a koronától megfosztás; de hogy egy titkosan elkövetett hűtlenség esetében, mely miatt semmi ministert sem lehet felelősségre vonni, a hűtlen királynak eltávolítása, számzése elég büntetés nem lehet, az világos.

Ha egy király gaz reactiója által a népet a beháborak minden iszonyatának hitette; ha nyomorult hujtogatásai, ámitásai által a már rég ohamvadtt gyűlölségnek szikráit újra felélesztette, sőt a barátság legszorosb kötelekeit szétszaggatta, testvért, barátot barát ellen felháztította; ha a külön népfajokat, saját legszentebb érdekeik elfeledésével, egymás ellenébe, mint vészett tigriseket állítani a rafinirozott gazság non plus ultraja által tudta; ha írtó háborút tázzal vással pusztítva viseltet népfaj ellen, mert a szabadságnak és függetlenségnek kivívója és erős támasza volt, ha szóval egy király, gyilkolás, rablás, gyujtogatás, árulás, hűszegés stb. megannyi főbünök részesévé lön, akár közvetve, akár közvetlenül, hogy ekkor onnyi iszonyért a letetés elég legyen, azt senki, kinek józan esze van, nem fogja állítani.

Példát, rettentő példát kell adni a zsarnokoknak, hogy megrenakessenek legbensőbb valójukban, és lássák már át egyszer valahára, hogy korona és bíbor palást nyomorult eszköz, mely nem óvhat meg senkit a népigazság sújtó karja ellen!

A minő volt a bün, olyan legyen a büntetés: az írás szavai szerint: a milly mértékkel méretik nektek, olyan mértékkel mérjetelek ti vissza!

Egy népek soha sem kell, soha sem szabad annyira megfeledkezni önmagáról, hogy büntetlenül hagyja a büntényt, mely léte, mely szabadsága ellen volt irányozva.

Írtóztató bün az árulás, legyen büntetése még írtóztatóbb!!!

* * *

Elvont értelemben általában szólottam eddig a sértetlenségéről, és annak absurditását igyekez-

tem megmutatni, most alkalmazva kedves Ferdinándlinkra, arról szólandok, ha — az alkotmány sánczai között maradv, más szóval a drágaköös legalitás terén — lehet-e legkegyelmesebb királyunk ő felségéről mondani, hogy ő szent és sérthetetlen.

A theoria praxis nélkül semmit sem ér, ha tehát in theoria nem áll a sérthetlenség elve, akkor praxisban sem állhat, ergo consequenter Ferdinand nem sérthetetlen.

De már felebb említém, hogy én e tárgyról most az alkotmányosság terén maradv, akarok ítéletet hozni, és azt akarom megmutatni, hogy mi nem cselékszünk a constitutio ellen, ha a király szentségtelenségét és megsérthetőségét ki-mondjuk...

Lássuk a dolgot közelebből.

Az alkotmány egy olly szerződés, mely két fél, a király és a nemzet, vagy az uralkodó és az alattvalók közt kötöttik; mint minden szerződésnek, ugy az alkotmánynak is lényege, sine qua non — ja a kölcsönösség adat: ha bármellyik fél annak körtüleit áthágja, ez által felhatalmazza a másik félt ugyan azt tenni.

Es az ész törvényei szerint nem lehet más-kép. —

Ha tehát Ferdinand megszegte az alkotmányt, följosította a nemzetet arra, hogy az is letérve a legalitás teréről, a marcziusi törvény szavait kutyába se vegye.

Világosabban szólva, ha Ferdinand nem bánik velünk a constitutio szerint, mi sem köteleztetünk vele a szerint banni, vagy is Ferdinand azon pillanában, mellyben először áthágta a törvényt, megszűnt igényt tarthatni a törvény adta jogot élvezhetősére, ez ugyan annyit is tesz, hogy a törvényszegő király maga megfosztja magát koronájától, ezt is lehetne ésszerűleg állítani, de én csak kisebbet mondek, azt, hogy — a dolog rende szerint — a törvényszegő király nem szent s nem sérthetetlen.

Ez világos.

Most csak azt kell bebizonyítani, hogy Ferdinand törvényszegő.

Ennél könnyebben tán még azt se lehetne megmutatni, hogy Bánhidý pecsovics, vagy hogy Tshycki nagy szónok!

Nézzetek szét e hazában, a pusztulásnak borzasztó nyomára fogtok mindenfelé akadni, füstölő romok, üres házak, meggyilkolt barát vagy rokon, a koldulva tengődő számtalan barangoló sápadt arcza, minden, minden rémesen kiáltja fületekbe... ezt a király tette!...

Avagy nem ő lésította-e föl ellenünk a barom vadsgu ráczokat? nem ő küldé nyakunkra Jeltacsicsot pusztító osordáival? Urbán, Hurbán Drakulich, Simunich, Blomberg, Rukavina, Vuchner, Perger stbstb. Számtalan áruló, megtámadói e honnak nem az ő emberei, nem nevében működnek? Hogy ez így van, azt tagadni nem lehet, mert a királynak tulajdon kézírataival elég-gé be lehet bizonyítani, aztán meg a közvélemény, a nép szava a legcsallhatlanabb bíró, s ez már régen elítélte őt!

Hogy a király támasztá föl a reactiot, az bizonyos, az természetes is, még a monarchia lesz, így lönnd, mert a király emberi gyarlóságánál fogva soha sem elégedendik meg az alkotmány adta hatalommal, mindég többre vágyand, és mindég reactiot származtand a szabadság ellen.

Tehát a király törvényszegő és azért nem szent és sérthetetlen.

Radicalis.

Pest, October 27.

Vessünk egy pillanatot a híres Frankfurteri gyűlésre.

Az a Frankfurteri camarilla némellyek előtt talán óságnak is tetszik?

Majd ujság talál lenni, ha a német szövetségi csapatok amugy vélotlenül egyszer csak köztünk teremnek.

Vagy önök talán érdemesnek sem tartják erről szólani? Anyira biznak önök abban, hogy Frankfurtból Szalayt még eddig el nem korgették.

En ezt egyedül annak tulajdonitom, hogy Szalay elannyira beillik azon doctrinair pecsovics tudós kappan compániába, hogy szinte nélkülözhetlen kiegészítő tag.

De azért még őt is elkergethetik, csak hogy oszán későn ne eszméljunk.

Mi eredménye van hat eddigi ott létének?

Frankfurtban még a bal oldal vezéréi is a Magyar- és Erdélyhoni németsegek a német szövetség általi védelmezéséről beszél.

A Frankfurteri ministerium még mindég idő előttinek találja Magyarhon függetlensége megismerését, ide követhetőségét s a magyarokkal szövetségéről értekezést.

Az a fa Jankó ott Frankfurtban egy cseppel sem jobb a többinél, csak hogy valamivel több esze van.

János fő herczeg ép ollyan camarilla, mint a kolbászos nő.

Kravalt osinál Frankfurtban, hogy a képviselők védeése örve alatt, a szabad elvéket megborítva tarthassa.

Nem tartja érdemesnek a szövetségi nemzetgyűlést értesíteni arról, minő intézkedéseket tételt ministeriuma által az austrial események folytában.

Nem tudhatjuk, ez intézkedések irányozvák-e Magyarhonra is?

Még a szövetségi nemzetgyűlés se tartotta sürgősenek sem az austrial irányábani ministeri határozatoknak a ház elibe terjesztését, sem az Austria, s Magyarhon közti bonyodalmaknak, a magyar alkotmány alapján kiegyenlítésére szövetségi biztosok küldését, sem a ministeriumnak az iránti nyilatkozatát, — helyesli-e az austrial német seregeknek Magyarhonba küldését?

Ügyünk a Frankfurti nemzet gyűlésnél veszte van... s miért?

Mert János főherceg, a szövetségi kormányzó, és mert a Frankfurti gyűlés nem nemzet, hanem német gyűlés.

János főherceg méltó sarja azon törzsnök, mely a magyarokkal legelső érintkezésekor királyfi ernőt, hogy a nemzetet békétörésre lényegszerűthessék.

Méltó méltó azon hosszú sorú elődeinek, kik közt egy sem volt nem eskütörő.

Minek fő gondjának kellene lenni, a német birodalom egységének megszilárdítására legjobb alkalmat; midőn csak nem minden egyes német állodalom viszálykodásban van uralkodójával, elhanyagolja családja érdekéért, mely a német birodalom egysége által szinte megszűnnék magán uralkodó lenni.

János főherceg családja aligha vetemedett volna, ha ő német birodalmi kormányzó nem lett volna, ama borzasztóságokra, melyeket annak elválasztatása óta elkövetett.

János főherceg az Insprucki, Schönbrunni és Olmützi camarilla támpontja.

Ő mint birodalmi kormányzó sem szűnt meg az ausztriai ház tagja lenni, épen úgy, mint István a magyar nádorág által, igen értik a mesterséget, ünérdekükért a népeket esküszegéssel cserbe hagyni.

Habsburgi Rudolf utódi jól feltudták ünérdekükben a cselezárságot használni.

Őn uralkodásra hagyták a német birodalom vasalját vergődni, hogy magok is, mint hasonló vasalók, emelkedhessenek.

Magyarországot segítség s védelmezés ígéretével körök közé kaparitották, melynek függetlensége megtartásért, mennyre földre esküdtek.

Ferencz a német birodalmat farba rugta, s a magyar erőre támaszkodva, magát ausztriai császározta, és Magyarországot a földszinéről eltörölte.

E családnak minden tette, oda volt irányozva, Magyarországot az ausztriai tartományokba beolvasztani, s ünékény alá vetni.

János főherceg e százados tervet híven követi és támogatja.

A Frankfurti nemzet gyűlés pedig azt gondolja rá, hadd foglalja el Ausztria Magyarhont, annál tovább terjed a német birodalom határa!

Van okunk mért keresni szövetségüket!!!

Várady Antal.

Köztársasági levelek.

II.

E lapok előbbi számatban némüleg érintett, hogy, ha a dynastia kapcsáját szorolni veszi észre, majd mint mossa kezét, mint mondja: én ár-

talan vagyok az igazságtalannal kiomlott magyar vérben! majd mint fog hivatkozni a magyarok nagylelkűségére!

És a mint a dolgok állása változott, miszerint a királyi kapcsaszükülés be fog következni, és — ha a kóza hírek hitelt érdemlenek — valóban melegegetésekre kezd gondolni a camarilla, és annak főfejei, a magas dynastiának tagjai.

Nem tartóztathatom vissza magamat, hogy használt honfai aggodalommal ovatosságra fel ne hívjam!

Vigyázzunk hazafiak! nagylelkűségünknek lejár az ideje, illő, hogy a milly nagylelkűek voltunk, és voltak őseink, mi ép oly szigorúak legyünk!

Emlékezzünk azon háromszázados rabságra, melyet a habsburgiak alatt szenvedett hazánk, szenvedtek őseink; — emlékezzünk azon véres áldozatokra, melyeket a lelketlen habsburgi ház, a lángoló hon, és emborszeretelért oly könnyelműn, oly igazságtalanul kivégeztetett; emlékezzünk azon átkokra, miket apáink fejére szőrtünk, azért, hogy szabadságunkat gondatlanul odaesküvék egy oly háznak, melynek legfőbb is azon egy érdeme, hogy bennünket eltemetni, nemzetiségünkől kivetkezteni törekedett; a jelent nem is emlitem, csak azt gondoljuk meg, mint törekedett e ház a szabadság lelkes apostolait lekenyerezni, vagy épen láb alól elmozdítani; s ha mind ezt meggondoljuk, lehetetlen, hogy nagylelkűek legyünk.

Itt hozzátok néhány kérés szót, dicső honatyáktól a hon szívében. Tipegtek jutott a szerencse hazánk, nemzetünk szabadsága, függetlensége fellett határozni.

Áldottak lesztek; ha férfui szigorral kimondjátok, hogy a magyar haza legyen tökéletesen szabad (respublica), ellenségei hódoljanak, vagy vesszenek! Átkozottak, ha nagylelkűek lesztek!

Akkor lennétek pedig nagylelkűek (gyávák), ha a megszökött, esküszegő, hűtelen, romlott szívű, romlott elméjű dynastiát még továbbra is megszivelaétek.

Igy vétkeznétek népeitek érzelmei ellen; vétkeznétek a státus célja ellen, mely az örökös haladás, egész a természetli szabadságig (respublica). Míg respublica nincs, addig a státusok állása bizonytalan; szünetnélküli küzdelmek változtatják egymást; az örök megoszlanak, pártokká válnak, melyeknek célja különböző: a hol két különböző cél van, ott az ellenorok csak egymást gyengíteni törekednek, e közben gyengül a státus. Ha respublica van; lehetnek pártok, semmit sem árt, mert céljuk egy: — a köztársaságot megszilárdítani, a népeket boldogítani, de nem gyengíteni! vétkeznétek továbbá Europa szabadsága ellen. Kell-e még több?!

Vagy ha már becsülettel akartok megválni a becselen dynastiától, béküljétek ki vele, de nyakunkra vissza ne hozzátok, köszönje meg, hogy kegyelemből meghagyjuk életét, és nem mint hazárulóval bánunk vele; de trón követelésével örökre hagyjon fel, és vonuljon el népei szeme elől. — Mi szánjuk őt, mert iszonyuan megcsalt bennünket.

Ha nem így tesztek honatyák! megfogjátok látni, hogy a harczokat megkettőztetitek.

Nézzétek az összes magyar sajtót, a repubblicai szellem növekedik. E szellem, ha most elnyomatik, a mi csak ti miattatok történnék, sokkal előbb fog diadalmaskodni, mint vőnök, és így kettőztetik meg a szabadság harcza. De ha férfiak lesztek, kivívtok a magyar függetlenséget, a természetli szabadságot; megkíméltétek az utókor vérét. És ez áldani fogja poraitokat, a történet az emlékezet oszlopára véli dicső neveteket, és a világ-szabadság alapítói közt fogtok fényleni.

Csak rajta hát, rajta! egy harczczal még úgy is tartozunk, legyen ez a magyar köztársaság harcza, melyben a camarilla hajoljon meg a népuralom előtt.

Tomor Ferencz.

Mármaros, Akna-Sugatagon oct. 6.

Szerkesztő!

Hidje el ön, hogy soha sem írtam lapba, de mikor elly esetek adják magokat elő, hogyha azokat ki nem kürtölném, az oldalamat furnák ki; mondom, illy esetben nem írnom, lehetetlen; azért is, mert ha illyesmit itthol beszélnék, rajtam teljesülne ama közmondás: mondj igazat, betörök a fejed. Jónak láttam tehát, ha ön cikkemet méltánylandja, e lap utján megyénk-s honunkkal tudatni azt, hogy illy gyönyörű mákvirágok nyílnak itt még őszel is, itt, hol az ősz olly jókor beáll; de most a dologra.

E hó 3-án az itteni sóbánya hivatal írodája előtt állok, ezt nem tettem volna, de a jelenet nagyszerűsége figyelmet igényelt; ugyan is 30 nemzetőr állott fegyverbe, körüle szorgalmatoskodott Mózer s Répási, ezen megütöztém, s méltán, tudva azt, hogy ezen nemzetöröknek saját tisztjelk vannak, kapitányuk Vatternaux, főhadnagyuk Várjon, alhadnagyuk Fehér és Elek, visszás volt, hogy ezen említett tisztelk az iroda cserze alatt állottak, igen, mert eset az eső, s alkalmatlan lett volna a tekintetes uraknak az esőtől a hazajaváért veretni. A szorgalmatoskodó helyettesített tisztelk töltéseket osztottak ki, s indulást parancsoltak; a csapatka elindul 3 lovag kíséretében, ezen érdekes lovagok egyike, Reviczki, volt tisztelbéli szolgabíró, jelenleg megyei főbiztos, hivatala a bujtogatást gátlani, — nagy szájhős — ki őt beszélni hallja, azt képzeli, hogy egy ezred illyenféle nemzetörökkel, millyeket elvonulni látunk, képes lenne Jellaacsich hadát megsemmisíteni, pedig vitéségét mindjárt meglátjuk.

Budfalván vette székét az érintett biztos ur, Mihály Gábor kormány biztos meghagyásából, mert ezen népet a Naszódai román ajkuak bujtogatják, bízhetőleg a kormány biztos, mint ügyes tapintatu ember, valamit már vett észre, s hogy ez tovább ne terjedjen. Reviczki uramat küldte meggátlani. Ő a hős, semmit sem vett észre, de a járásbeli fő szolgabíró, névszerint jelelé néki azokat, kik már a Naszódiai bérébe vannak s a többiket arra izgatják, hogy minden urat öljenek ki, s akkor remélhetik, hogy az ő rendszer visszaáll (be boldogítalanok!) ebből nagy lármát csinál.

nált a biztos ur, az ide való már említett nemzet-
őrségi kapitánytól 30 nemzetőrt kért a kijelölték
elfogatására; ez meg adatott és ezen 30 nem-
zetőr az említett csapatka. —

A csapat Budfalva közepén áll, a harango-
kat a falusiak fére verik egy pár lövés hallatszik
távol a faluba, a nép összefut, s a mi hős bizto-
sunk a nélkül, hogy megtámadtának, a csapatnak
menekvést parancsolt, a nép vérszemet kapott s
üzte. Csak ekkor tapasztalá Reviczki uram, milly
hasznát lehet venni a hosszú lábának, lovát is ott-
hagyá, s hálát ada az Istennek a hosszú lábokért,
de dicsérte is a teremőt, mint hajdan a juhász
ugrással, ölnyi ugrásokat tett, bár koros ember;
igen, mert félté az irháját; Mozer és Repási is csak
hamar megoldták a kereket, s amugy rugaszkod-
tak, de mind a mellett, hogy ők is hosszú lábúak,
Reviczki uramat utolérni képesek nem voltak,
előre bocsájtván azt, hogy az ő bátorságok is a
lábokba szállott, annyira, hogy őket követő csa-
pat egyénei közül egy sem hághatott nyomába,
pedig voltak köztök is jó futók; mind a két he-
lyettesített tiszt katoná viselt ember, Répásiról, ha
a hirnek kitélt lehet adni, azt mondják: hogy
négy évig beteg volt, háromig pedig a katonai
kórházba felügyelő volt, tagadja; pedig igen va-
lószerű, mert sem jártassága e tudományban, sem
bátorsága nincs, csak ennek is a nagy szája;
négy év mulva édes atya ellent nem állhatván
fia kérésinek, kiváltotta; — kár volt: ott talán
idővel több ember válhatot volna belőle.

Mozer a granátosoknál őrmester volt, a had-
tudományba jártas, csudáljuk, miért vált nyullá?
talán a többiek kedvéért — pedig, ha bátorsága
lett volna, az említett csapatkával az egész falut
kiúzhette volna még a világból is.

A megfutamlatt nemzetőrök délbe érkeztek
kifáradva s rémülten haza, egy negyedórával előt-
tök pedig futot be Reviczki uram. Ugy-e megijedt
ön biztos ur? tudom leköszönne, ha nem tudná,
hogy nincsenek többé biztosok; nem megy ön
ugy-é többé Budfalvára? csak hála az égnek,
hogy most megmenthető becses hosszú lábait.
Nem vállalná el ugy-é több a biztosságot? nem
két, hanem négy pengő forint napi díjjal sem, csak
még egyszer nyerhetné vissza a tiszteletbeli szol-
gábiróságot, hogy lehessen ismét ügye az Izrael
fiaival, kik olly jól fizetnek.

Alig menekült haza a visszavert csapat, tús-
tént érkezett Szigetről 60 derék lelkes s elszánt
nemzetőr, 24 sorkatonával, egy negyedórával pihe-
nés után megindultak az érintett falu felé, a fa-
lun kívül már csoportba volt a nép s hasonlóul,
mint reggel a harangokat féreverték, lőttek, a
nép tódult, ám de lelkes nemzetőreink nem futot-

tak meg (nem mert nem volt ott Reviczki,) ha-
nem körül fogák a csapatot, melly mozdulatlan
állott, a fegyvereket elszedték, melly többnyire
fejsze, kasza s pisztoly volt*), a főbket elfog-
ták, kivéven a két fő csinkost, kik a harang félre
veréssel foglalkoztak s miután látták, hogy nem
jól van asor, ötöd magokkal menekültek Naszód-
ra. —

Elszánt nemzetőreink győztesen térvén haza,
igen szívesen fogadtattak, másnap törvényszék
tartatott az elfogottak felett itt helyben, harmad-
nap ismét, de már Budfalván a hely színén, ket-
ten halálra ítéltettek s már a bitófánál is voltak,
a helybéli lelkész is, kit kötözve akartak Naszódra
vinni, már elkészíté őket a halálra, midőn hallák a
hírt, hogy az Erdélyi határvidékiek Szacsalnál
megyénkbe ütöttek, azért a törvényszék jobbnak
látta őket börtönöztetni, nehogy a nép ingerül-
tebb legyen, ezen hirre nemzetőreink is haza in-
dultak, 14 foglyot vivén magokkal.

Vatternaux kapitány ur! önhöz egy szóm van,
miért nem ment ön csapatjával, vagy miért nem
küldött avval tisztjei közül valakit? erre tudom
felelni ön, latus persé szava járásával, de én
megelőzöm s azt mondom: mert önnek bátorsága
hiányzik, különben is az illyesmi nincs inyére,
midőn a reactiót akarják elnyomni, nem szükség
mondanom, hogy ön is a camarilla s a reactio
embere — azt véli ön? hogy ha Kossuth-kalapöt
hord, már ugy fog tekintetni, mint szabad elvű?
távol legyen. Vethőzzön ki ön abból a rossz szel-
lemből, mert még ezt nem teendi, nem lesz em-
berünk. Ön francia; ő dicső nemzet, a szabad-
ság leghőbb védője, pedig a magyernak elv ba-
rátja, ha tehát ön nemzete becsületét szereti, ölt-
sön más alakot.

A második kérdésre, hogy miért nem küldött
ön csapatjával tisztjei közül valakit; azt felelem,
hogy nem ön kapitány ur rendelkezik a főhad-
naggal, hanem a főhadnagy önnel, mert midőn
azt parancsolja ön, hogy nemzetőrség gyakorlat-
ra menjen, a főhadnagy megsemmisíti s máskorra
teszi által, mikor meg is történik, hogy az al-
hadnagyokat miért nem küldte! azt nem kér-
dezzük, mert tudjuk, hogy nem arra valók, —
különben a főhadnagy sem, mert igen nyul szívű.

Főhadnagy ur, önnel is volna kedvem egy
pár szót váltani, de azt akkorra halasztom, mi-
dőn bajuszát s szakállát megnöveszti, különben
előlegesen azt vagyok bátor megjegyezni, hogy

*) Gaál Sándor polgártársunk igen nagy bátorsá-
got tanusított, mert a mozdulatlan és elszánt tö-
meg közé elgyedtet ugyan csak kobozta elfe-
le a fegyvereket, szerencséje, hogy nem ütlegel-
ték.

sir bennem a lélek, mikor illy egyéneket látok
mint ön, kinek keblében a hazaszeretet helyet
az önédek és ön haszonlesés honol, önnek
mindegy, szabadság vagy kancsuka, csak pénzt
gyűjthesse n, érje be ön evvel s még többre szá-
molhat, ha majd még ez uton lesz szerencsénk
találkozni.

Szerkesztő ur! méltányolja cikkemet s ben-
nem leghivebb fegyvernökét leleldi fel.

Tarlombi Ödön.

Mákvirágka.

Minap egy németeskedő őrnagy Magyarország
térképét ohajtván, így szólt ujdun kinevezett al-
hadnagyához: Herr Lieutenant, holen Sie mir
eine Karte von Ungarn. S az alhadnagy ur őrna-
gyának vitt egy játék magyar kártyát.

H I R D E T É S E K.

(2-3)

A nemzeti színházban egy földszinti páholy
1-ső Novembertől jövő Március utolsójéig min-
den nap, avagy minden másod napra kiadandó,
bővebben értekezhetni Duna soron Rupp házban
1-ső emelet 7-dik szám alatt.

Magyar köz- zépp. vasút.

Naponkinti indulások 1848-ik october
1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. oz. utazók kéretnek, szíveskedjenek
legalább egy negyed órával az elindulás előtt a
pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggel 7 óra
személyvonat délután 4 óra.

Szolnokról Pestre.

” ” Személyvonat reggel 7 óra
15 perczkor.

” ” Személyvonat délután 4 óra
15 perczkor.

Pestről Vácra reggel 7 óra 30 percz.

” ” délután 3 óra

Vácaról Pestre reggel 9 óra

” ” délután 5 ”

A magyar középonti vasút
igazgatósága által.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László
nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivatalok-
nál. EGYES SZÁM ára 3 kr. pp.

Felelős szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomtatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.